

Sijoitussuunnitelma 2020

Konsernihallinto, omistajaohjaus

SISÄLLYS

TIEDOT SIOITTAJASTA

- 1.1. Tietoa sijoittajasta
- 1.2. Sijoituspäätösten tekeminen
- 1.3. Omaisuuslajien määrittelyt
- 1.4. Sijoitusten raportointi

SIOITUSOSAAMINEN JA SIOITTAMISEN TAVOITTEET

- 2.1. Sijoitusosaaminen
- 2.2. Sijoittamisen periaatteita ja tavoitteita

SIOITUSVARALLISUUDEN TAVOITEJAKAUMA JA SUHTAUTUMINEN RISKIIN

- 3.1. Sijoitusvarallisuuden tavoitejakauma ja -tuotto
- 3.2. Suhtautuminen sijoittamisen riskiin

SIOITUSMARKKINOIDEN NÄKYMIÄ VUODELLE 2020

TOIMENPITEET

Tampereen kaupungin sijoitussuunnitelma vuodelle 2020

Julkaisija:

Tampereen kaupunki, Konsernihallinto, omistajaohjausyksikkö

PL 487, 33101 Tampere

puh. (03) 565 611

www.tampere.fi/

TIEDOT SIOITTAJASTA

1.1. Tietoja sijoittajasta

Sijoittaja: Tampereen kaupunki, Y-tunnus 0211675-2
Sijoitusten hoitaja: Konsernihallinto, omistajaohjausyksikkö

Omistajaohjausyksikkö on konsernihallinnon asiantuntijayksikkö, jonka yhtenä tehtävänä on sijoittaa kaupunkikonsernin varoja kaupunginvaltuuston hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden sekä tämän sijoitussuunnitelman mukaisesti. Tavoitteena on saada sijoituksille sovitun riskin puitteissa pitkänaikavälin odotuksia vastaavaa tuottoa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.9.2019 § 140 uudet sijoitustoiminnan periaatteet.

Sijoitettava varallisuus koostuu kaupungin aikaisempien vuosien ylijäämistä sekä erilaisista omaan taseeseen rahastoiduista varoista. Toisin kuin edeltävinä vuosina, tilivarat eivät uusien sijoitustoiminnan periaatteiden mukaan kuulu sijoitettavaan varallisuuteen eivätkä siksi tämän vuoden 2020 sijoitussuunnitelman piiriin.

Sijoitusomaisuuteen ei oteta mukaan kiinteistöomistuksia eikä pysyviin vastaaviin kirjattuja osakeomistuksia (kuten tytär- ja osaomistusyhtiöt), lainasaamisia tms.

1.2. Sijoituspäätösten tekeminen

Kuntalain 14 §:n 6 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin sijoitustoiminnan periaatteista.

Hallintosäännön 36 §:n 7 kohdan mukaan konsernihoitaja päättää sijoitus- ja lainanotto-suunnitelmien hyväksymisestä.

Tässä sijoitussuunnitelmassa määritellään rajat eri omaisuuslajien allokaatiolle sekä vaihteluväleille. Käytännössä sijoitustoimintaa toteutetaan siten, että liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja laatii tämän sijoitussuunnitelman, markkinatilanteen ja likviditeettiennusteen perusteella viranhaltijapäätökset yksittäisistä sijoitustoimenpiteistä.

1.3. Omaisuuslajien määrittelyt

Rahamarkkinasijoitukset tarkoittavat pankkeihin tehtäviä määräaikaista talletuksia, sijoitus-, kunta- ja yritystodistuksia, rahamarkkinarahastoja, joukkovelkakirjalainoja ja sijoitusvakuutuksia, sekä ylipäänsä kaikkia korkosijoituksia, jotka erääntyvät seuraavan 12 kk:n aikana. Sijoitusperiaatteiden mukaisesti suorissa sijoituksissa luottoriskin tulee täyttää hankintahetkellä BBB-luottoluokitus (S&P) tai vastaava. Koska kotimaisista yhtiöistä vain harvalla on virallinen luottoluokitus, voidaan näiden liikkeelle laskemiin yritystodistuksiin sijoittaa ilman luokitustakin. Tällöin tulee luottoriskiä perustella päätösesityksessä. Rahamarkkinarahastojen ja muiden hajautettujen korkotuotteiden kautta sijoitettaessa ei luottoluokitusvaadetta ole.

Korkosijoitukset ovat valtaosin samoja tuotteita kuin edellä mainitut, mutta ne erääntyvät yli 12 kk:n kuluttua. Sijoitusperiaatteiden mukaisesti suorien joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskijoita voivat olla valtiot, julkisyhteisöt tai yritykset ja niiden tulee hankintahetkellä täyttää sama BBB-luottoluokitus (S&P) tai vastaava. Kotimaisilta liikkeeseenlaskijoilta ei edellytetä luokitusta, mutta

luottoriskiä tulee perustella päätösesityksessä. Korkorahastojen ja muiden hajautettujen korkotuotteiden kautta sijoitettaessa ei luottoluokitusvaadetta ole. Korkeampiriskisiin, ns. high yield –tuotteisiin, on mahdollista sijoittaa allokaatiopäätöksen rajoissa.

Osakesijoitukset sisältävät suorat osakesijoitukset, osakerahastosijoitukset ja kaikki muut suoraan osakemarkkinoiden kehitykseen sidotut sijoitukset. Suoria osakesijoituksia voidaan tehdä vain NASDAQ OMX Helsingissä kaupankäynnin kohteena oleviin osakkeisiin, muut osakesijoitukset toteutetaan välillisesti, esim. rahastojen tai ETF-indeksiosuuksien kautta. Listaamattomien yhtiöiden osakkeisiin tai private equity –rahastoihin ei sijoiteta.

Ryhmä *muut sijoitukset* sisältävät kaikki muut markkinoilla yleisesti myytävät sijoitustuotteet. Tyypillisiä instrumentteja ovat asunto-, kiinteistö- ja tonttirahastot sekä erilaiset räätälöidyt lainatuotteet, kuten indeksilainat ja sijoitusobligaatit. Viimeksimainittujen tuotto perustuu tyypillisesti jonkin valitun indeksin tai muun kohteen arvonmuutokseen sijoitusaikana. Tyypillisesti tuotteet ovat sidottuja osake- tai luottoriskimarkkinaan ja sijoituksissa voi olla täysi tai osittainen pääomaturva sijoitusajan lopussa. Pääomaturvaan liittyvä riski riippuu sijoituksen lainaosuuden liikkeeseen-laskijariskistä ja sille edellytetään vähintään A-tasoisista (S&P) luottoluokitusta. Ilman pääomaturvaa oleviin luottoriskituotteisiin sijoitettaessa on liikkeeseenlaskijan luokitusvaade sama kuin korkotuotteissa.

1.4. Sijoitusten raportointi

Pormestarille, konsernijohtajalle ja sisäisen tarkastuksen johtajalle sijoituksista raportoidaan kuukausittain. Tämän lisäksi sijoituksista raportoidaan kaupunginhallitukselle kerran vuodessa laadittavan laajemman yhteenvedon muodossa. Sijoitusten raportointipalvelua tuottaa tällä hetkellä Suomen Sijoitustutkimus Oy.

SIJOITUSOSAAMINEN JA SIJOITTAMISEN TAVOITTEET

2.1. Sijoitusosaaminen

Konsernin sijoitusvarallisuutta hoitaa omistajaohjausyksikkö, jota johtaa liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja ja joka vastaa sijoitustoiminnasta konsernijohtajalle. Omistajaohjausyksikössä työskentelevä rahoituspäällikkö on liiketoiminta- ja rahoitusjohtajan apuna ratkaisuja pohdittaessa.

Back-office toiminnot, kuten kirjanpidon viennit ja dokumentit, tuotetaan omistajaohjausyksikön rahoitusasiantuntijan toimesta. Hänellä on usean vuoden kokemus sijoitusvarallisuuden hoitamiseen liittyvistä tehtävistä.

Käytössä olevia apuvälineitä ovat mm. palveluntarjoajien markkinaraportit, Suomen Sijoitustutkimus Oy:ltä ostettava sijoitusraportointi. Vuoden 2020 aikana syvennetään Kuntarahoitus Oyj:n tuottaman Apollo-järjestelmän hyödyntämistä ja selvitetään mahdollisuudet sijoitusraportointiin sen toimesta.

Sijoitusten hoitamiseen osallistuvan henkilöstön osaamista pyritään kehittämään ja ylläpitämään sopivan kouluttautumisen, kirjallisen materiaalin ja yhteistyökumppaneiden kanssa käytävien keskustelun avulla. Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja on suorittanut vuonna 2008 Arvopaperivälittäjien yhdistyksen ylläpitämän Sijoituspalvelututkinnon.

2.2. Sijoittamisen periaatteita ja tavoitteita

Toiminta perustuu valtuuston hyväksymiin sijoitustoiminnan periaatteisiin ja tavoitteisiin. Käytännön päätöksentekoa toteutetaan niiden mukaisesti ja uutena asiana sijoitustoiminnan vastuullisuustavoitteet huomioiden.

SIJOITUSVARALLISUUDEN TAVOITEJAKAUMA JA SUHTAUTUMINEN RISKIIN

3.1. Sijoitusvarallisuuden tavoitejakauma ja -tuotto

Sijoitusallokaation peruspainot tarkoittavat sitä tavoitetilaa, mitä sijoituksilla pyritään toteuttamaan markkinakehityksen ollessa odotuksen mukainen. Nopeat markkinatilanteiden muutokset ja riskienhallinta saattavat aiheuttaa kuitenkin tarpeen poiketa peruspainoista. Sen vuoksi eri omaisuuslajeille määritetään myös vaihteluvälit. Vaihteluvälien päätarkoituksena on, että vähempiriskisellä omaisuuslajilla voidaan aina tarvittaessa korvata riskisempi omaisuuslaji. Vuodelle 2020 esitetään seuraavat peruspainot.

	2019	2020	vaihteluväli
Rahamarkkinasijoitukset	75	-	-
Korkosijoitukset	5	25	0 – 100
Osakesijoitukset	10	60	0 – 75
Muut sijoitukset	10	15	0 – 25
YHTEENSÄ	100	100	

Taulukko 2

Koska sijoitustoiminnan periaatteita uudistettaessa tilvaroja ei enää lueta mukaan sijoitusvarallisuuteen, pienenee allokaatioluokitus kolmeen.

Vuodelle 2020 on tuotto-odotusten arvioiminen harvinaisen vaikeaa. Niin monta keskuspankeista ja politiikasta riippuvaa tekijää tulee vaikuttamaan sijoitusvuoden tuottoihin. Tämän hetken arvion mukaan korkosijoitusten tuotot jäävät vaatimattomiksi -2- +4 % ja osakesijoitusten tuotot 0-8 %. Luokkaan muut sijoitukset pyritään vuoden aikana tekemään osake- ja korkosijoitusten kanssa vähemmän korreloivia vaihtehtoisia sijoituksia, joissa tuotto-odotus on tyypillisesti välillä 3-7 %. Esitetyillä peruspainoilla koko salkun tuotto-odotukseksi vuodelle 2020 muodostuisi siten arviolta 3,4 %.

3.2. Suhtautuminen sijoittamisen riskiin

Osa sijoituksista, kuten osakesijoitukset, ovat riskipitoisia ja niiden arvovaihtelut kuuluvat toiminnan luonteeseen. Kaupunki on kuitenkin pitkäaikainen sijoittaja, jolloin osakesijoitukset ovat luonteva osa kokonaisuutta.

Rahastosijoitukset valitaan niin, että niiden sijoituspolitiikka sopii hyväksytyyn omaisuusjakaumaan ja kaupungin sijoitustoiminnan periaatteisiin.

Muissa sijoitustuotteissa pyritään osake- ja korkosijoitusten kanssa vähemmän korreloivia sijoituksia, jotka tasapainottavat kokonaisuuden tuottoa ja riskiä.

Suoraa valuuttakurssiriskiä ei sijoitustoiminnassa oteta, vaan sijoitukset tehdään vain euroissa noteerattaviin tai euroissa erääntyviin instrumentteihin. Välillinen valuuttakurssiriski on sallittua, mm. rahasto voi sijoittaa eri valuutoissa noteerattaviin kohteisiin.

Kaupunki edellyttää sijoitustoiminnan kohdeyrityksiltä ja rahastoyhtiöiltä korkeatasoista esg-periaatteiden noudattamista. Tämä ei välttämättä takaa sijoitusten muita parempaa tuottoa, mutta se alentaa sijoituksiin sisältyviä riskejä ja voi siten edesauttaa paremmin tavoitteiden saavuttamisessa.

SIJOITUSMARKKINOIDEN NÄKymiÄ VUODELLE 2020

Vuoteen 2020 tultaessa sijoitusmarkkinoita kalvaneet poliittiset riskit ovat pienentyneet. USA ja Kiina ovat neuvotelleet ensimmäisen vaiheen kauppasopimuksen ja Euroopassa puolestaan on vältetty Ison-Britannian sopimukseton brexit. Samalla keskuspankit ovat viimeisen vuoden aikana muuttaneet rahapolitiikkaansa edelleen kevyemmäksi ja pyrkineet näin osaltaan tukemaan talouden aktiiviteettia. Tämä kaikki on valanut uskoa tulevaan, pönkittänyt sijoittajien riskinottohalukkuutta ja nostanut osakekurseja, osin jopa huomattavan korkealle.

Odotukset alkaneelle vuodelle ovat perussävyltään varovaisen positiivisia, vaikka taloussuhdanteiden heikkenemisestä Euroopassa ja myös USA:ssa onkin saatu uutisia. Maailman talouskasvu sinnittelee kuitenkin 3 %:n tuntumassa erityisesti Aasian vetämänä ja yritysten tulokasvunäkymät ovat positiiviset mutta maltilliset. Osakkeet tarjoavat todennäköisesti edelleen hyviä tuottomahdollisuuksia tänäkin vuonna, joskin suhdanne- ja tulossyklin huippu on ohitettu. Pieni varovaisuus riskinotossa on siten perusteltua. Herkkyyys keskuspankkien ja poliittisen päätöksenteon toimille on noussut suureksi, jolloin sijoittajan toimintaympäristön kehitys on edelleen vaikeasti ennakoitavissa.

Perusnäkömät riskillisille omaisuuslajeille ovat edelleen kohtuulliset, etenkin kun vaihtoehtona olevista riskittömämmistä omaisuusluokista ei tuottoa ole odotettavissa käytännössä lainkaan. Matalariskisten sijoituskohteiden, kuten rahamarkkinoiden ja parhaiden valtionlainojen tuotto-odotus on nollan tuntumassa tai jopa negatiivinen ja sijoittajien mielenkiinto riskipitoisempia luokkia kohtaan tulee siksi jatkumaan.

Korkosijoituksissa parhaat näkömät sisältyvät korkeampiriskisiin yrityslainoihin, mutta sielläkään tuotto-odotus ei kuponkikorkoa suuremmaksi nouse. Kiinteäkorkoiset pitkät valtionlainat ja yrityslainat saattavat painua tuoton suhteen nolliin tai jopa miinukselle, sillä pitkien korkojen mahdollinen nousu rokottaisi kovasti sijoitusten arvoja. Korkosijoitusten duraatio on siksi syytä pitää lyhyenä.

TOIMENPITEET

Sijoitustoimintaa harjoitetaan valtuuston hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden ja tämän sijoitussuunnitelman mukaisesti. Ellei markkinatilanteessa tapahdu suuria muutoksia, tavoitellaan perusallokaation mukaista salkkua ja asetettuja tuottotavoitteita.

Sijoitustoiminnan raportointipalvelun ostoa jatketaan Suomen Sijoitustutkimus Oy:ltä, ainakin siihen saakka kunnes Kuntarajoitus Oyj:n ylläpitämään Apollo-järjestelmän hyödyntäminen on saatu varmistettua, jonka jälkeen riippumaton raportointi on mahdollista saada sieltä.

Täyden valtakirjan varainhoitoa ei tavoitella edelleenkään. Indeksisijoitusten osuuden nosto on tavoiteltavaa niiden matalien kustannusten ja pitkällä aikavälillä keskimäärin paremman tuoton johdosta. Indeksisijoituksissa, kuten etf-osuuksissa tai indeksirahastoissa, on saatavilla myös vastuullisuuskriteerien mukaan valittuja indeksejä ja niiden osuutta pyritään nostamaan.

Kaupungin talousarvio alkaneelle vuodelle on juuri ja juuri tasapainossa, joten uutta sijoitusvarallisuutta ei sitä kautta synny. Uusia sijoituksia tehdään näillä näkymin vain vanhojen sijoitusten myynnistä tai erääntymisestä vapautuvilla varoilla sekä markkinatapahtumien edellyttämien allokaatiomuutosten johdosta.